

СЕРДЮК О., РАЙКО Д.В., канд. екон. наук

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Вступ. Ключова роль конкурентоспроможності в сучасному світі пояснює інтерес, що посилюється, до дослідження цієї економічної категорії. Саме тому сьогодні питання конкурентоспроможності знаходяться в центрі уваги наукових та присвячено значну кількість наукових досліджень та опублікованих наукових праць.

Постановка задачі. В економічній літературі зустрічаються різні трактування щодо визначення цього поняття. Але слід визнати, що дана категорія залишається складною, багатоаспектною, що не має універсального формулювання [1–2]. Виявлені проблеми обумовлюють подальше уточнення понятійного апарату конкурентоспроможності.

Результати. Для визначення поняття конкурентоспроможності слід зрозуміти суть та взаємозв'язок словотворчих та похідних термінів. Характер взаємозв'язку основних категорій конкурентоспроможності представлено на рисунку 1. В таблиці 1 розкрита сутність запропонованих визначень конкуренції за трьома підходами: поведінковим, структурним та функціональним.

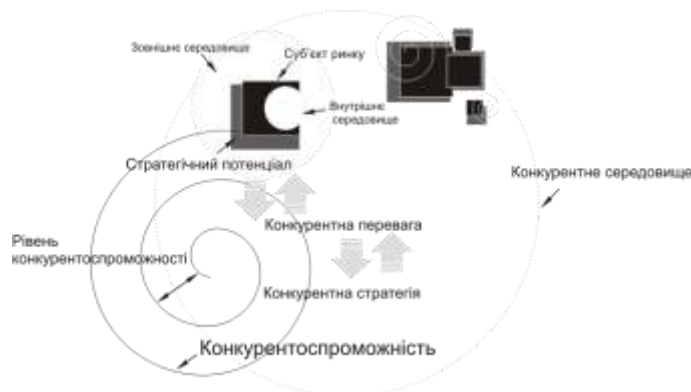

Рисунок 1 - Характер взаємозв'язку основних категорій конкурентоспроможності

Аналізуючи отримані дані слід зазначити, що кожне із існуючих визначень конкурентоспроможності допустимо, але не є універсальним та вичерпним. Враховуючи позитивні риси визначень та виявлені недоліки наведемо своє визначення конкурентоспроможності.

Таблиця 1 – Дослідження визначень поняття конкуренція

Назва підходу, представники	Сутність поняття
Поведінковий підхід (А.Сміт, Сеніор, Кернс)	Конкуренція розглядається як елемент ринкового механізму, найважливіший чинник, властивий товарному виробництву, заснованому на приватній власності на засоби виробництва, боротьба між приватними товаровиробниками за найбільш вигідні умови виробництва і збуту товарів і, одночасно, механізм стихійного регулювання пропорцій суспільного виробництва
Структурний підхід (Ф.Еджуорт, А.Курно, Дж.Робинсон, Э.Чемберлін, Моїсеєва Н.К., Юданов А.Ю., Фатхутдінов Р.А.)	Конкуренція в даному визначенні розуміється як особливий вид чесної економічної боротьби, у якій при наявності рівних шансів у кожної із сторін, що претендують, верх бере більш уміла, заповзятлива, здатна сторона; боротьби за кращі умови виробництва і реалізації продукції, купівлі і продажу товарів; боротьби за частку ринку, одержання максимального прибутку чи за досягнення інших конкретних цілей
Функціональний підхід (Й. Шумпетер, Ф. фон Хайек)	Конкуренція як боротьба старого з новим. Цю боротьбу ведуть підприємці - організатори виробництва, що прокладають нові дороги, що здійснюють нові комбінації чинників виробництва; конкурентними можуть бути тільки нові товари, нові технології, нові джерела забезпечення потреб, нові типи організації

Висновок. Конкурентоспроможність – стан суб'єкта господарювання, який дозволяє задовольняти певні інтереси власників, персоналу, споживачів, партнерів, у тому числі й держави у порівнянні з іншими суб'єктами ринку більш привабливими засобами або за більш привабливими (ефективними) умовами (рисунок 2).

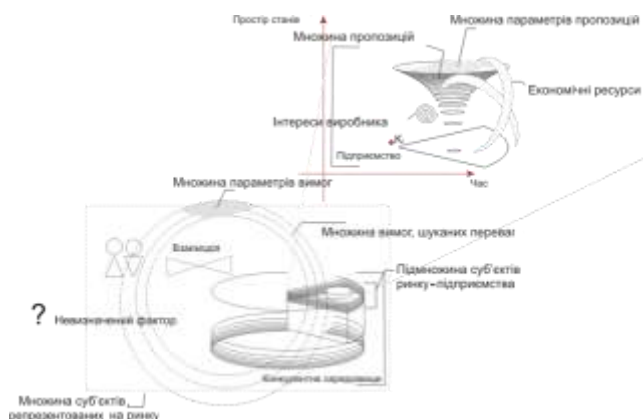

Рисунок 2 – Конкурентоспроможність як стан суб'єкту ринку

Список літератури:1. *Портер, М. Э.* Конкуренция [Текст] : пер. с англ. – М. : Вільямс, 2003. – 496 с. 2. *Котлер, Ф.* Маркетинг от А до Я [Текст] / Ф. Котлер ; пер. с англ. под ред. Т. Р. Тэор. – СПб. : Нева, 2003. – 224 с.